

Р Е Ш Е Н И Е

№ 195

София , 12 май 2015г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и четвърти април две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : Лидия Стоянова

ЧЛЕНОВЕ : Юрий Кръстев

Елена Авдева

при секретар К.Павлова.и в присъствието на прокурора .К.Колова..... изслуша докладваното от съдията Е. Авдева наказателно дело № 171 / 2015 г.

Производството по делото е образувано на основание чл. 422, ал. 1, т.5 от НПК по искане на главния прокурор на Република България за възобновяване на нохд № 2143/2014 г. по описа на Софийски градски съд.

В искането се сочи, че с постановеното по делото определение по чл. 369, ал. 4 от НПК е допуснато съществено нарушение по смисъла на чл. 348, ал. 1 , т. 2 от НПК. Атакува се извода на съда, че прокурорът не е отстранил в срок констатираните процесуални нарушения и се изтъква процесуалната съобразност на внесения обвинителен акт.

С тези основни аргументи се отправя искане за възобновяване на делото, отмяна на определението за прекратяването му и ново разглеждане по същество от друг състав на първоинстанционния съд.

В съдебното заседание през касационната инстанция прокурорът поддържа искането по изложените в него съображения.

Защитникът на обвиняемата Д. А. Д. оспорва основателността на искането за възобновяване. Позовава се на тежки неотстранени дефекти на обвинителния акт, в който не са посочени фактите, обуславящи съставомерността на деянието и участието на обвиняемия в осъществяването му. Изтъкват се отклонения от принципните задължителни указания на Тълкувателно решение № 2/2002 г. на ОСНК относно критериите за съдържанието на обвинителния акт. Тезата на прокуратурата се окачествява като неясна и противоречива без каква и да била конкретика относно предикатното престъпление, което останало неидентифицирано по време, място и начин на извършване.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка за наличие на основания за възобновяване, установи следното :

Д. А. Д. сезирала Софийския градски съд чрез с молба от 23.09.2013 г. с искане да бъде разгледано делото, по което била привлечена като обвиняем преди повече от две години – на 18.03.2009 г.

Софийският градски съд, наказателно отделение, трети състав, на основание чл. 368, ал. 1 от НПК с определение № 3344 от 31.10.2013 г., върнал делото на прокурора. Съгласно чл. 369, ал.1 от НПК съдията-докладчик дал възможност на прокуратурата в тримесечен срок да внесе делото в съда с обвинителен акт / със споразумение за решаване на делото/ или да прекрати наказателното производство.

На 28.02.2014 г. Софийската градска прокуратура внесла обвинителен акт против Д. А. Д. с обвинение по чл. 253, ал. 4 вр. с ал. 2, пр.3 ,вр. ал. 1 от НК.

Софийският градски съд с определение № 1190 от 14. 04. 2014 г. по нохд № 987/2014 г., прекратил съдебното производство и върнал делото на прокуратурата на основание чл. 369, ал. 3 във връзка с чл. 248 и сл. от НПК.

Съдията-докладчик преценил, че в досъдебното производство са допуснати и следва да бъдат отстранени в едномесечен срок изброените съществени нарушения на процесуалните правила :

- материалите от разследването не са предявени на обвиняемото лице и неговия защитник
- обвинителният акт е немотивиран, тъй като в него не са изложени факти, индивидуализиращи предикатно престъпление за вмененото престъпление по чл. 253, ал. 4 вр. ал. 2, пр. 3 вр. ал. 1 от НК - изпиране на пари.
- допуснато е съществено противоречие в диспозитивната част, тъй като предметът на престъплението е посочен цифрово като 3 083 800 евро, а словесно е записан като три милиона *осемдесет и четири хиляди и осемстотин евро*.

В заключение съдът приел , че прокурорският акт не може да изпълни своята процесуална роля, тъй като е изготвен в противоречие с разпоредбите на чл. 246 , ал.2 от НПК и ограничава правото на обвиняемия да разбере параметрите на търсената му наказателна отговорност и да я оспори.

На 20.05.2014 г. Софийската градска прокуратура отново внесла обвинителен акт срещу Д. А. Д. с обвинение по чл. 253, ал. 4, вр. ал. 2, пр. 3,вр. ал. 1 от НК. По него Софийският градски съд образувал нохд № 2143/2014 г. С определение № 2292/31.07.2014 г. съдията – докладчик констатирал, че този път прокурорът прецизно е посочил паричната сума, предмет на престъплението, но не е отстранил останалите процесуални нарушения, описани в предходното определение, поради което, позовавайки се на чл. 369, ал. 5 от НПК, прекратил наказателното производство, водено срещу Д. А. Д.

Определението влязло в сила на 31.07.2014 г.

Искането за неговата отмяна по реда на възобновяването на наказателни дела е направено в законния шестмесечен срок от процесуално легитимирана страна и е допустимо.

Разгледано по същество то е основателно поради следните съображения:

Несподелимо е разбирането на първоинстанционния съд за съществено процесуално нарушение поради нарушаване на чл. 227 от НПК при предявяване на разследването на обвиняемата и нейния защитник.

В том 46, л.187 от досието на делото от досъдебната фаза е приложен протокол от 29.01.2014 г., с който разследването е предявено на Д. Д. От съдържанието му става ясно, че следовател при Националната следствена служба - София определил разследването за

приключило и го предявил на обвиняемата, като ѝ разяснил събраните доказателствени материали, правото да се запознае с тях, както и да посочи нови доказателства. Изрично е отбелязано, че делото е предоставено на Д. за запознаване, което тя сторила от 10.35 до 11.30 часа. Обвиняемата заявила, че няма искания, бележки и възражения и ще ползва адвокатска защита евентуално пред съда.

След датата на предявяване на разследването по делото не са извършвани допълнителни следствени действия и не са събирани нови доказателствени материали. Единствената промяна е свързана с отстраняване на несъвпадението между цифровото и словесното изписване на предмета на престъплението, което не се е отразило на правната квалификация. Ето защо изразеното в атакуваното определение мнение, че правото на защита на обвиняемата е засегнато от невъзможността тя да се запознае с материалите по делото е неоснователно. Още на 29.01.2014 г. всички материали по делото са били на разположение на обвиняемата и тя е могла да ги проучва според волята си. Повторното призоваване на Д. Д. след връщането на обвинителния акт е без процесуално значение относно комплекса права на обвиняемия по чл. 51 от НПК, поради което и невявяването на призованата не ги е накърнило.

В обсъжданото определение на градския съд протоколът за предявяване на разследването от 29.01.2014 г., неясно защо, изобщо не е коментиран. Вместо това се приема, че държавното обвинение не е съобразило процесуалното изискване за предявяване на материалите по делото на обвиненото лице, което очевидно не е вярно.

В останалите разсъждения по темата за предявяване на разследването съдът отправя критика към прокуратурата за неправилен прочит на предходното определение. Според съдията - докладчик констатираното съществено процесуално нарушение не е „неучастието на защитник”, а „обстоятелството, че материалите на са предявени на обвиняемото лице , без то да е изразявало становище в противната насока.” Веднага след това обаче следва текстът „съдът е дал указания в определението си от 14. 04. 2014 г., че следва обвиняемото лице и **защитата** да бъдат призовани за това следствено действие”. Независимо от липсата на последователност в мотивировката на съда, която прави трудно постижимо изпълнението на указанията му, съобразявайки се с тях, следователят призовал адвоката на Д. Д. за предявяване на разследването, но той не се е явил без да сочи лични уважителни причини за това.

За пълнота на изложението заслужава да се изтъкне, че след измененията на чл. 227, ал. 2 от НПК /ДВ, бр.32 от 2010 г./ предявяването на разследването не е от категорията на задължителните процесуални действия, изискващи непременно присъствие на обвиняемия и неговия защитник. Неговото осъществяване е в зависимост от волята им и предполага активно поведение, изразено в отправяне на искане към разследващия орган. Несъмнено възможността за подобно поведение е обусловена от степента на информираност на процесуалните субекти, тъй като се касае до процесуални права. В конкретния случай обаче е ненужна проверка в тази насока, тъй като разследването е предявено на обвиняемата, а защитникът ѝ не се е явил без да съобщава основания за възпрепятстване от каквото и да било естество.

Неоснователни са и съображенията на съда относно съдържателните дефицити на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 от НПК .

Съдията - докладчик правилно е отбелязал, че престъплението по чл. 253, ал. 1 от НК е вторично престъпление. Не може да има спор , че като форма на последваща престъпна дейност то не може да съществува , ако не е извършена предварителна дейност за създаване на имущество чрез престъпление или общественоопасно деяние . Престъплението по чл. 253 от НК обаче има напълно самостоятелно значение независимо от тази връзка . Ето защо изискванията на чл.246 , ал.2 и ал.3 от НПК и цитираното от защитата Тълкувателно решение №2 /2002 г. на ОСНК, т.4.2 за абсолютно задължителните елементи на съдържанието на обвинителния акт относно време, място, начин на извършване и пълни данни за личността на обвиняемия са относими към съставомерните за чл.253 от НК елементи. Тези изисквания не се отнасят в същата степен към индивидуализиране на предикатното престъпление. То е само един от признаците от обективната страна на изпирането на пари , а представата за него е елемент от съдържанието на вината. Съставомерността по чл. 253 от НК не е поставена в зависимост от реализиране на наказателно правоотношение във връзка с първоначалната престъпна дейност Вж.чл.9,ал.1 т.5 от *Конвенция на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпление и относно финансирането на тероризма , ДВ.бр. 51 от 11.06.2013 г.* Достатъчно е от него да са извлечени облаги, които са станали предмет на изпиране на пари. От решаващо значение за индивидуализиране на престъпна дейност по чл. 253 от НК е да се дефинира причинността между имуществения предмет на

престъплението *изтиране на пари* и предикатната дейност без да е необходимо последната да се индивидуализира с всички детайли на конкретен престъпен състав като време, място и начин на извършване. Знанието за престъпния произход на имуществото, с което обвиненият в изпиране на пари оперира, може да бъде изведено от различни фактически данни, сочещи на обосновано предположение за неправомерното му генериране.

От тези принципни позиции за правната характеристика на престъплението по чл. 253 от НК настоящият съдебен състав намира , че в разглеждания обвинителен акт се съдържат достатъчно фактически твърдения, даващи възможност на подсъдимата да разбере обвинението и да организира защитата си, а на съда – да постанови правилен съдебен акт по същество.

Подсъдимата Д. Д. е обвинена в това, че за времето от 24.04.2007 г. до 15.06.2007 г., като посредствен извършител, чрез М. С. Т., наемател на сейф в обществен трезор, държала в него имущество в особено големи размери - 3 083 800 евро, с легова равностойност 6 031 388,55 лева, за което предполагала, че е придобито чрез тежко умишлено престъпление по чл. 354а от НК.

Още на първа страница от обвинителния акт е посочено , че Д. била в близки връзки, основани на взаимно доверие и общи интереси, с Е. Б., който се занимавал с осъществяване на трафик на наркотици и кумулирал от това значителни финансови активи. След това прокурорът подробно описва мрежа от търговски дружества и банкови сметки, създадена с участието на Б. и Д., с цел изпиране на пари. Посочени са и конкретни дружества, както и начините за вливане в тях на финансови потоци от наркотрафик . На стр.7 от обвинителния акт прокурорът пряко се насочва към предмета на обвинението , като заявява, че през 2006 г. поради започналото наказателно преследване обвиняемата предприела действия по физическо укриване на парични суми, придобити от престъпната дейност на групата. С твърдение, че цялата намерена в сейфа сума от 3 083 800 лева има незаконен произход с генезис приходите на Е. Б. от наркотрафик, обвинението сочи и действия за „документално” легализиране на инкриминираната сума чрез сделки с недвижими имоти. Анализирана е детайлно продажба на търговски комплекс между дружеството „ ”, изцяло собственост на Д. Д., и „”, квалифицирана като привидна сделка, целяща единствено да обясни произхода на 2 200 000 евро от намерените в трезора пари.

При тези данни съдията-докладчик не е имал основание за извод, че в обвинителния акт не са посочени факти за неправомерен произход на сумата, намерена в трезора, нает от М. Т. В атакуваното определение е допуснато смесване между категорията *процесуална годност на обвинителния акт* / разбираана като неговото съдържателно съответствие на стандарта на чл. 246, ал. 2 и ал.3 от НПК/ и категорията *доказаност на обвинението*. Във фазата на проверка на процесуално съответствие на обвинителния акт, изготвен в процедура по глава двадесет и шеста от НПК, е недопустима оценка за достатъчност на доказателствата в подкрепа на обвинението, както е сторил първостепенният съд, разсъждавайки за „наличната по делото документална и чрез свидетелски показания обосновка на сумата от продажба на недвижими имоти.” До извод за отхвърляне или възприемане на прокурорската теза, изложена по обсъдения вече начин, съдът би могъл стигне едва след обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото при спазване на процесуалните правила и в частност тези за тежестта на доказване, но не и преди да проведе състезателно производство, в което да събере , провери и обсъди релевираните от страните доказателства.

В отговор на изложения от защитата на обвиняемата довод за пропусната възможност за атакуване на първото определение за констатирани недостатъци в обвинителния акт, касационната инстанция отбелязва, че проверката по чл. 369, ал.4 от НПК има самостоятелно значение, което не изключва нова оценка на извършените в досъдебната фаза процесуални действия. Законодателят е изключил единствено възможността за повторно връщане на делото на прокуратурата за тяхното отстраняване.

Настоящият състав напълно се солидаризира с практиката на други състави на ВКС, цитирана в становището на защитата, но отбелязва, че тя е резултат от провеждане на съдебно производство и след анализ на събраната доказателствена съвкупност във всеки казус. Решенията дават отговор на доказаността на обвинението, а не на допустимостта на обвинителния акт, за разликата между които вече бе разсъждавано по-горе.

С оглед изложеното настоящият състав счита, че съдията докладчик е прекратил наказателното производство без да са налице основанията по чл.369, ал.4 от НПК.

Водим от горното и на основание чл.425, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 348 , ал. 1 , т. 2 от НПК
Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

Р Е Ш И

ОТМЕНЯВА по реда на възобновяването определение № 2292 от 31.07.2014 г. по нохд № 2143/2014 г., с което е прекратено наказателното производство , и връща делото на Софийски градски съд за продължаване на процесуалните действия.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1.